Lietas Nr. A420464912
Lietas arhīva Nr. A42-00162-14/15

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2014.gada 30.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa

šādā sastāvā: tiesnese A.Reitupe,

piedaloties pieteicējai /pers. A/, pieteicējas pilnvarotajai pārstāvei /pers. B/ un atbildētājas – Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts ieņēmumu dienesta pilnvarotajai pārstāvei /pers. R/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta, pamatojoties uz /pers. A/ pieteikumu par Valsts ieņēmuma dienesta faktiskās rīcības atzīšanu par prettiesisku, izpaužot informāciju, kas atklāj pieteicējas identitāti, un morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

Aprakstošā daļa

[1] 2011.gada 25.novembrī /pers. A/ vērsās Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk arī – VID vai atbildētājs) Rīgas rajona Klientu apkalpošanas centrā ar iesniegumu, lūdzot izvērtēt Ķekavas novada pašvaldības Kultūras aģentūras (turpmāk arī – Kultūras aģentūra) direktora rīcību.

[2] 2011.gada 8.decembrī pieteicēja vērsās ar iesniegumu VID, uzskatot, ka VID Rīgas rajona Klientu apkalpošanas centra darbinieki ir izpauduši informāciju, kas atklāj pieteicējas identitāti, viņas darba devējam.

2011.gada 14.decembrī /pers. A/ VID Nodokļu pārvaldes Rīgas rajona Klientu apkalpošanas centrs vēstulē Nr.8.21.6.1/32210 sniedza atbildi.

[3] Izskatot /pers. A/ apstrīdēšanas iesniegumu (*lietas 17.lapa*), ar VID ģenerāldirektores 2012.gada 27.februāra lēmumu Nr.8.16/16832 (turpmāk arī – Lēmums) Rīgas rajona Klientu apkalpošanas centra faktiskā rīcība, sniedzot 2011.gada 14.decembra vēstulē Nr.8.21.6.1/32210 atbildes pēc būtības uz /pers. A/ 2011.gada 8.decembra iesniegumā ietvertajiem jautājumiem, atzīta par tiesisku, kā arī noraidīts /pers. A/ lūgums par morālā kaitējuma atlīdzināšanu.

Atbildētājs pamatoja Lēmumu ar šādiem argumentiem.

[3.1] 2011.gada 14.decembra vēstulē tika paskaidrots par Klientu apkalpošanas centra veikto nodokļu administrēšanas darbību mērķi un tiesisko pamatu, kā arī sniegta atbilde, ka VID darbinieki (konkrēti – /pers. C/) nav izpauduši /pers. A/ identitāti saistībā ar viņas 2010.gada 25.novembra iesniegumu.

[3.2] /pers. A/ 2011.gada 25.novembra iesniegumā nav ietverta norāde par aizliegumu izpaust minētajā iesniegumā norādītos faktus. Atbilstoši Iesniegumu likuma 9.panta otrajā daļā noteiktajam, informācija, kas attiecas uz viņas darba devēja iespējamiem pārkāpumiem, tiks izmantota nodokļu administrēšanas pasākumu veikšanā, tostarp, var tikt atklāta nodokļu maksātājam, kuram veic nodokļu administrēšanas pasākumus. Līdz ar to no Iesniegumu likuma 9.panta otrās daļas prasībām izriet, ka /pers. A/ būtībā ir devusi piekrišanu 2011.gada 25.novemra iesniegumā norādīto faktu atklāšanai, lūdzot pārbaudīt darba devēja rīcības likumību.

[3.3] 2011.gada 14.decembra vēstule satur atbildes pēc būtības uz /pers. A/ 2011.gada 8.decembra iesniegumā uzdotajiem jautājumiem, nav konstatēts faktiskās rīcības – atbildes nesniegšana pēc būtības uz /pers. A/ 2011.gada 8.decembra iesniegumu – prettiesiskums. Līdz ar to nav konstatēts /pers. A/ tiesību un likumīgo interešu aizskārums.

[4] 2012.gada 12.aprīlī Administratīvajā rajona tiesā saņemts /pers. A/ (turpmāk arī – pieteicēja) pieteikums par Lēmuma atzīšanu par prettiesisku. Pieteikumā un tā papildinājumos norādīts, ka VID pēc būtības nav izskatījis pieteicējas iesniegumu, kā arī VID izdarītie secinājumi neatbilst lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem. Pieteicējas aizdomas var apstiprināt /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/.

[5] Atbildētājs – VID Administratīvajā rajona tiesā iesniegtajā paskaidrojumā pieteikumu neatzīst un uzskata to par noraidāmu, pamatojoties uz Lēmumā minētajiem argumentiem.

[6] Pieteicēja tiesas sēdē pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem. Pieteicējas pārstāve paskaidroja, ka VID apgalvojumi par to, ka neviens nav izplatījis informāciju nepiederošām personām par pieteicējas 2011.gada 25.novembra iesniegumu VID, neiztur kritiku, jo šis fakts bija zināms visai pašvaldībai. Pieteicēja apstrīd VID rīcību, izpaužot informāciju par pieteicējas 2011.gada 25.novembra iesniegumu, kā rezultātā šī informācija nonāca to cilvēku rīcībā, kuriem tā nebija jāzina – /pers. A/ darba devējam. Par iesniegumu bija zināms /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/. Vēršoties ar 2011.gada 8.decembra un 2012.gada 20.janvāra iesniegumiem, pieteicēja vēlējās no VID saņemt atvainošanos par informācijas izpaušanu. VID bija jānoskaidro konkrētās personas, kuras vainojamas informācijas izpaušanā. Pieteicēja vēlējās, lai VID veic pārbaudi un noskaidro, kura persona ir atbildīga un vainīga informācijas izpaušanā. Pieteicējai ir konkrētas aizdomas, ka informāciju izpaudusi Klientu apkalpošanas centra vadītājas vietniece /pers. C/.

[7] Atbildētājas pilnvarotā pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā un paskaidrojumā tiesai norādītiem motīviem. Paskaidroja, ka augstāka iestāde, saņemot pieteicējas apstrīdēšanas iesniegumu, vēlreiz pārbaudīja konkrētās lietas materiālus un atzina, ka VID savas kompetences ietvaros nav pārkāpis likumu vai būtu iestājušies tādi apstākļi, kā rezultātā VID būtu bijis nepieciešams reaģēt. Tas, ka pieteicēja nav apmierināta ar VID sniegtajām atbildēm, nenozīmē, ka VID nav noskaidrojis visus apstākļus un sniedzis atbildi. Iesniegumā VID pieteicēja neatsaucās uz Iesniegumu likuma 9.panta pirmo daļu. Lietā nav iegūti pierādījumi, kas liecinātu par informācijas noplūdi no VID. VID, izskatot pieteicējas 2011.gada 25.novembra iesniegumu, rīkojies tiesiski.

[8] Tiesas sēdē tika nopratināti liecinieki /pers. D/, /pers. C/, /pers. E/, /pers. F/ un /pers. G/.

Motīvu daļa

[9] Vispusīgi un objektīvi izvērtējusi lietas materiālus, pārbaudījusi lietā esošos pierādījumus, uzklausījusi tiesas sēdē procesa dalībnieku paskaidrojumus, tiesa atzīst, ka pieteikums nav pamatots un tādēļ ir noraidāms.

[10] Tiesa atzīst, ka lietā primāri precizējams prasījums.

Kā izriet no lietas materiāliem, 2011.gada 25.novembrī (*lietas 17.lapa*) pieteicēja vērsusies VID Rīgas rajona Klientu apkalpošanas centrā un Valsts darba inspekcijā ar iesniegumu, lūdzot izvērtēt Kultūras aģentūras direktora rīcību saistībā ar uzņēmumu līgumu slēgšanu. Iesniegumā pieteicēja norādīja, ka Kultūras aģentūra ir pārtraukusi (iespējams nepamatoti) pastāvošās darba attiecības ar vairākiem aģentūras darbiniekiem un lūdza kompetentās iestādes izvērtēt Kultūras aģentūras rīcības likumību.

Iesniegumu likumā paredzēts, ka tā mērķis ir veicināt privātpersonas līdzdalību valsts pārvaldē (1.pants). Minētais likums nosaka kārtību, kādā iestāde izskata un atbild uz tās kompetencē esošu privātpersonas iesniegumu – lūgumu, sūdzību, priekšlikumu vai jautājumu (2.panta pirmā daļa).

Tādējādi pieteicējas 2011.gada 25.novembra iesniegums iesniegts ar mērķi līdzdarboties valsts pārvaldē, tātad VID pamatoti to izskatījis Iesniegumu likumā paredzētajā kārtībā.

2011.gada 8.decembrī pieteicēja atkārtoti vērsās VID ar iesniegumu (*lietas 18.lapa*), norādot, ka viņas darba vietā (Kultūras aģentūrā) ir kļuvis zināms par pieteicējas 2011.gada 25.novembra iesniegumu VID, izsaka aizdomas, ka VID darbinieki prettiesiski izpauduši ziņas par pieteicējas 2011.gada 25.novembra iesniegumu, kā arī lūdz sniegt atbildes uz šādiem jautājumiem: 1) kāda mērķa sasniegšanai un uz kāda tiesiska pamata VID darbinieki izpauduši informāciju par to, ka /pers. A/ iesniegusi VID sūdzību, kā arī atklājuši sūdzības būtību; 2) kā un vai vispār savā darbībā VID ievēro Iesniegumu likuma 9.panta pirmajā daļā noteikto; 3) kad un kādā veidā /pers. A/ VID devusi piekrišanu izpaust /pers. A/ 2011.gada 25.novembra iesniegumā norādīto informāciju.

Rīgas rajona Klientu apkalpošanas centrs veica /pers. A/ 2011.gada 8.decembra iesniegumā norādīto ziņu pārbaudi (par personas datu izpaušanas faktu trešajām personām) un 2011.gada 14.decembra vēstulē Nr.8.21.6.1/32210 (*lietas 21.lapa*) sniedza atbildi, norādot turpmāk minēto: 1) pieteicējas sniegtā informācija tika izmantota VID nodokļu administrēšanā, lai nodrošinātu likuma „Par nodokļiem un nodevām" 18.panta un likuma „Par Valsts ieņēmumu dienestu" 8.panta prasību ievērošanu; 2) pieteicējas personas dati

netika izpausti, kā arī VID darbinieki nav izpauduši informāciju par to, ka tieši pieteicēja sniegusi minēto informāciju; 3) pieteicējas 2011.gada 8.decembra iesnieguma pārbaudes ietvaros no VID darbinieces /pers. C/ tika saņemts paskaidrojums, kurā norādīts, ka ne saviem ģimenes locekļiem, t.sk., māsai, ne arī Baložu pilsētas kora /Nosaukums A/ bijušajiem un esošajiem dalībniekiem netika izpausti /pers. A/ personas dati un iesniegumā minētā informācija par /pers. A/.

Pieteicēja, uzskatot, ka VID nav sniedzis atbildi pēc būtības uz 2011.gada 8.decembra iesniegumā uzdotajiem jautājumiem, 2012.gada 20.janvāra iesniegumā norāda, ka VID rīcība ir prettiesiska, lūdz sniegt atbildi pēc būtības uz 2011.gada 8.decembra iesniegumu un atlīdzināt morālo kaitējumu, rakstveidā atvainojoties.

Tiesa, izvērtējot pieteicējas iesniegumus un tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus, atzīst, ka, lai arī pieteicēja savus iesniegumus VID pamato ar Iesniegumu likuma normām un lūdz sniegt atbildi pēc būtības, tomēr ir acīmredzams pieteicējas mērķis, kādēļ pieteicēja vēršas iestādē. Proti, pieteicējas ieskatā VID darbinieki ir prettiesiski izpauduši informāciju pieteicējas darba devējam par viņas 2011.gada 25.novembra iesniegumu, tādēļ pieteicēja vēlas, lai tiktu veikta pārbaude un noskaidrotas vainīgās personas, kā arī atlīdzināts morālais kaitējums.

Ievērojot minēto, uz pieteicējas 2011.gada 8.decembra un 2012.gada 20.janvāra iesniegumiem nav attiecināms Iesniegumu likuma regulējums, bet gan Administratīvā procesa likums, proti, pieteicējai ir prasījums par VID faktiskās rīcības, izpaužot informāciju, kas atklāj pieteicējas identitāti trešajām personām, atzīšanu par prettiesisku.

[11] Iesniegumu likuma 9.panta pirmā daļa noteic, ka aizliegts bez iesnieguma iesniedzēja piekrišanas izpaust informāciju, kas atklāj viņa identitāti, izņemot gadījumu, kad iestādei saskaņā ar likumu šāda informācija ir jāizpauž.

Administratīvā procesa likuma 250.panta trešā daļa noteic, ka tiesa taisa spriedumu par iestādes faktisko rīcību, pārbaudījusi, vai faktiskā rīcība veikta, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, un vai tā atbilst materiālo tiesību normām.

Tādējādi lietā jānoskaidro, vai VID, izskatot pieteicējas 2011.gada 25.novembra iesniegumu, ir ievērojis Iesniegumu likuma 9.panta pirmās daļas prasības, tātad, vai VID darbinieki ir izpauduši informāciju, kas atklāj pieteicējas identitāti, vai šāda rīcība veikta, ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus, un vai tā atbilst materiālo tiesību normām.

[12] Iesniegumu likuma 9.panta otrā daļa paredz, ja iesniedzējs nevēlas, lai iesniegumā minētie fakti tiktu izpausti, viņš to norāda iesniegumā. Ja iesniegumā nav ietverta norāde par aizliegumu izpaust tajā minētos faktus, iestāde tos ir tiesīga izpaust, ievērojot šā panta pirmās daļas un citu normatīvo aktu prasības.

Tiesa, izvērtējot pieteicējas 2011.gada 25.novembra iesniegumu, konstatē, ka tajā nav ietverta Iesniegumu likuma 9.panta otrajā daļā paredzētā norāde uz aizliegumu izpaust tajā minētos faktus. Vienlaikus tiesa atzīst, ka lietā nav strīda par to, ka VID Rīgas rajona Klientu apkalpošanas centrs tiesiski un pamatoti ir izmantojis 2011.gada 25.novembra iesniegumā minētos faktus VID uzdevumu un pienākumu izpildē.

[13] Kā tas norādīts pieteicējas 2011.gada 8.decembra un 2012.gada 20.janvāra iesniegumos, pieteikumā, tā papildinājumos un tiesas sēdē sniegtajos paskaidrojumos, pieteicējas ieskatā informāciju, kas atklāj viņas identitāti, izpaudusi VID Rīgas rajona Klientu apkalpošanas centra Klientu apkalpošanas nodaļas vadītājas vietniece /pers. C/.

Kā izriet no lietas materiāliem, VID, saņemot pietiecējas 2011.gada 8.decembra iesniegumu, ir veicis pieteicējas norādītā fakta (informācijas izpaušana) pārbaudi un pieprasījis paskaidrojumus VID Rīgas rajona Klientu apkalpošanas centra darbiniekiem – vadītājas /pers. H/, vadītājas vietnieces /pers. I/, galvenās speciālistes /pers. J/, Klientu apkalpošanas centra vadītājas /pers. K/ un vadītājas vietnieces /pers. C/ (*lietas 33.-37.lapa*). Izvērtējot minēto darbinieku paskaidrojumus, VID nekonstatēja pierādījumus, kas liecinātu, ka kāds no minētajiem darbiniekiem, tostarp, Klientu apkalpošanas centra vadītājas vietniece /pers. C/, būtu izpauduši trešajām personām informāciju, kas atklāj pieteicējas identitāti.

Arī tiesa, izvērtējot šos pārbaudes materiālus, nekonstatē faktus, ka liecinātu par informācijas, kas atklāj pieteicējas identitāti, izpaušanu.

[14] Tiesa, izvērtējot lietā esošos pierādījumus, tiesas sēdē uzklausot un izvērtējot liecinieku /pers. D/, /pers. C/, /pers. E/, /pers. F/ un /pers. G/ liecības (*lietas 63.-68.lapa*) kopsakarā ar citiem lietas materiāliem, negūst apstiprinājumu faktam, ka VID Rīgas rajona Klientu apkalpošanas centra Klientu apkalpošanas nodaļas vadītājas vietniece /pers. C/ būtu izpaudusi trešajām personām informāciju, kas atklāj pieteicējas identitāti.

Proti, lieciniekі /pers. E/ un /pers. F/ noliedz faktu, ka viņiem būtu zināms par pieteicējas 2011.gada 25.novembra iesniegumu VID. Lieciniece /pers. G/ liecināja, ka /pers. D/ esot minējis, ka pieteicēja rakstījusi kaut kādas sūdzības, taču neko konkrēti paskaidrot nevarēja. Savukārt lieciniekі /pers. D/ un /pers. C/ tiesas sēdē apstiprināja, ka viņiem bijusi telefona saruna par Kultūras aģentūrā slēgtajiem līgumiem (lietā nav strīda, ka VID veicis pieteicējas iesniegumā minēto faktu pārbaudi). /pers. C/ kategoriski noliedz, ka sarunā /pers. D/ būtu izpaudusi informāciju par pieteicējas 2011.gada 25.novembra iesniegumu VID. Šo faktu apstiprina arī /pers. D/, norādot, ka Kultūras aģentūrā VID un Valsts darba inspekcija veica pārbaudes saistībā ar uzņēmumu līgumiem. Arī Kultūras aģentūra bija vērsusies VID ar lūgumu sniegt viedokli par uzņēmumu līgumu tiesiskumu. Minētās liecības apstiprina /pers. C/ 2011.gada 14.decembra paskaidrojumā (*lietas 13.lapa*) norādīto, ka atsaucoties uz VID Rīgas rajona Klientu apkalpošanas centra vēstuli, Kultūras aģentūras direktors /pers. D/ telefoniski konsultējās ar liecinieci, jo viņa tika norādīta kā vēstules sagatavotāja. Konsultācijas

laikā tika sniegta tikai vispārēja rakstura informācija un ieteikts jautājumā par uzņēmumu līgumu izvērtēšanu vērsties Valsts darba inspekcijā vai pieprasīt rakstisku skaidrojumu VID.

Tiesa, vērtējot liecinieku liecību ticamību, atzīst, kaliecinieki /pers. D/ un /pers. C/ snieguši liecības par apstākļiem, kuri viņiem ir tapuši zināmi tieši,konkrēti norādījuši lietas faktiskos apstākļus, sniegtās liecības ir loģiskas un konsekventas, bez savstarpējām pretrunām vai pretrunām ar citiem lietas materiāliem, tāpat tiesa nekonstatē nekādas pretrunas viņu liecībās ar citiem pierādījumiem lietā. Lai gan liecinieki /pers. D/, /pers. C/, /pers. E/, /pers. F/ un /pers. G/ ir savstarpēji pazīstami, tomēr tiesas rīcībā nav ziņu, ka minētās personas būtu tuvās draudzīgās vai radniecības attiecībās (izņemot māsas /pers. C/ un /pers. E/), un tiesa nekonstatē apstākļus, kas liecinātu par minēto liecinieku ieinteresētību lietas iznākumā, kā arī citus faktorus, kas varētu ietekmēt liecību patiesumu. Līdz ar to tiesa atzīst liecinieku liecības par ticamām.

Tiesa lietā arī nekonstatē citus pierādījumus, kas norādītu uz informācijas izpaušanu par pieteicējas 2011.gada 25.novembra iesniegumu VID.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka VID, izskatot pietiecējas 2011.gada 8.decembra iesniegumu, ir ievērojis Iesniegumu likuma 9.panta pirmās daļas prasības, proti, lietā nav iegūti pierādījumi, kas apstiprinātu, ka VID darbinieki būtu izpauduši informāciju, kas atklāj pieteicējas identitāti. Līdz ar to pieteikums ir noraidāms.

[15] Pieteicēja lūdz atlīdzināt morālo kaitējumu – uzlikt VID pienākumu rakstveidā atvainoties pieteicējai.

Latvijas Republikas Satversmes 92.pants cita starpā noteic, ka nepamatota tiesību aizskāruma gadījumā ikvienam ir tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu. Savukārt saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 92.pantu ikviens ir tiesīgs prasīt atbilstīgu atlīdzinājumu par mantiskajiem zaudējumiem vai personisko kaitējumu, arī morālo kaitējumu, kas viņiem nodarīts ar administratīvo aktu vai iestādes faktisko rīcību. Savukārt Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 5.panta pirmā daļa nosaka, ka tiesības uz zaudējuma atlīdzinājumu ir cietušajam, proti, privātpersonai, kas ir prettiesiska administratīvā akta adresāts vai trešā persona Administratīvā procesa likuma izpratnē, kā arī privātpersonai, pret kuru ir tieši vērsta vai kuru tieši skar iestādes prettiesiska faktiskā rīcība.

No minētajām likuma normām izriet, ka tiesības uz atlīdzinājumu paredzētas gadījumā, ja tiesa atzīst iestādes administratīvo aktu vai faktisko rīcību par prettiesisku un pieteicējam zaudējumi ir nodarīti ar šo administratīvu aktu vai faktisko rīcību.

Izstatāmajā gadījumā tiesa nekonstatē VID prettiesisku rīcību, līdz ar to ir noraidāms arī pieteicējas prasījums par morālā kaitējuma atlīdzināšanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. - 251.pantu, 289.-291.pantu, tiesa

nosprieda:

pilnībā noraidīt /pers. A/ pieteikumu par Valsts ieņēmuma dienesta faktiskās rīcības atzīšanu par prettiesisku, izpaužot informāciju, kas atklāj pieteicējas identitāti, un morālā kaitējuma atlīdzinājumu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Spriedums sastādīts 2014.gada 30.aprīlī.

Tiesnese *(paraksts)* A.Reitupe

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās rajona tiesas

tiesnese A.Reitupe

Rīgā 2014.gada 30.aprīlī